ዕድመ	ምስ ዕድመ ዝረአዩ ባህርያት ወጽ ምዕባለ	ዘስዕቦ ሳዕቤናት	ከበድቲ ሓደጋታት	ከበድቲ ሓደጋታት
ካብ ቀዳማይ ሰሙን ክሳብ 1 ወርሒ		ምውዳቕ	• ካብ ዓራት፣ ካብ ሚዛን፣ መቀየሪ ጣዉላ፣ ሳሎን	• ንህጻን ኣብ መቐየሪ ጣዉላ ንበይኑ ምግዳፍ ኣይግባእን • ብኽልተ ጎኒ መከላኸሊ ዘለዎ መቀየሪ ጣዉላ ምጥቃም ወይ ከኣ ኣብ ምድሪ ኣንጺፍካ ምጥቃም
		ምንዳድ	•ኣዝዩ ዝረሰነ መስተዩ(ጥጦ) ፣ ዉዑይ ማይ፣ ዉዑይ ማይ መሕጸቢ ነብሲ	• ሙቐት ናይ መስተዩ ጥጦ ትሕቲ 50°c ክኸዉን ይግባእ፣ ናይ መሕጸቢ ነብሲ ማይ ምቐቱ ንምፍላጥ ብ ብኩርናዕ ኢድካ ምፍታን ኣገዳሲ እዩ፣ ናይ ኩሉ ፈሳሲ ምቐት ቅድሚ ምጥቃምካ ብ ኪድካ ምፍታን።
		ምጥሓል	• ኣብ ማይ ዝመልኣ መሕጸቢ ነብሲ	• ክሕጸቡ ከለዉ ናይ ሕቖ መደገፊ ምጥቃም ወይ ብኢድካ ምድጋፍ • ህጻን ኣብ መሕጸቢ ማይ ንበይኑ ክግደፍ ፈጺሙ ኣይግባእን ።
ካብ 2 ወርሒ ክሳብ 3 ወርሒ	•ምግልባጥ •ናብ ክልቲኡ ጎንታት ምግልባጥ	ሕጽረት ትንፋስ	• ገመድ ናይ ኤለትሪክ ፣ሰንሰለት ናይ ክሳድ፣ ናይ ዓራት ርብራባት፣ ብዙሕ ጨርቂ፣ ሰናቲምን፣ ደቀቕቲ ነገራትን።	• ናይ ኤለትሪክ ገመዳት ምርሓቕ፣ ናይ ዓራት ክፍተት እንተወሓደ ፍልልዩ 7.5 ሴንቲ ሜትሮ ክከዉን፣ መተርኣስ ዘይምጥቃም፣ ከምኡዉን እንስሳታት ክህልዉ የብሎምን፣
		መኪና	• ምዉዳቕ ካብ ኮፍ መበሊ ናይ ማኪና ብሰንኪ ብጉቡእ ዘይምኣሳርን ምስ ዕድሚኦን ክብደቶምን ዘይከይድ ኮፍ መበሊ ምጥቃም	• እቲ ናይ ቆልኣ መቐመጢ ኣብ ቅድሚት ኮፍ መበሊ ናይ ማኪና ኪቕመጥ ኣይግባእን • ናይ ቆልኣ ኮፍ መበሊ ምስ ዕድሚኡን ምስ ክብደቱን ዝመጣጠን ክኸዉን ይግባእ • እቲ ህጻነት ንብሕቱ ኣብ መኪና ኣይትግደፉ
ካብ 4 ወርሒ ክሳብ 6 ወሒ	•ኣብ ቀረባኻ ዘሎ ኩሉ ምሓዝ • ናብ ኣፍ ምእታው • ካብ ሕቆ ናብ ከብዲ ምግልባጥ	ምውዳቕ	• መቀየሪ ጣዊላ፣ ጂሮሎ፣ ኣቑሑ ገዛ፣ ዓራት፣ በሪኽ ወንበር	• መከላኸሊ ማዕጾ ኣብ ደረጃታትት ምጥቃም፣ ኣብ ጅሮሎን ካልእን ብግቡእ ምእሳር፣መከላኸሊ ናይ ጠረጴዛ ኩርናዓት ምጥቃም
		ምንዳድ	• ዉዑይ ማይ ቡንባታት፣ጨርቂ መሸፈኒ ጣውላ፣ዉዑይ መሕጸቢ ማይ ፣ ውዕይ ፈሳሲ ኣብ ናይ ቡን ጣውላ፣ ናይ ፎርኖ ማዕጾ።	• መትሃዚ ፈሳሲ ወይ ጥጦ ሙቐቱ ትሕቲ 50c ክኸዉን ኣለዎ፣ • ቅድሚ ውዑይ ማይ ዝሑል ማይ ምኽፋት።
		ምጥሓል	• መሕጸቢ፣ መሐንበሲ፣ቀላይ፣ ባሕሪ። ወዘተ.........	• ካብ ማይ ዝመልኣ መትሓዚ ክንጥንቀቕ ይግባእ፣ መደገፊ ሕቆ ምጥቃም፣ ን ህጻን ኣብ መሕጸቢ ን በይኑ ዘይምግዳፍ ወላ ዉን እቲ ማይ ብዙሕ ኣይኹን።
		ሕጽረት ትንፋስ	• ኣብ ክሳድ ከባቢ ዘሎ ሰንሰለት፣ ገመድ ናይ ኤለክትሪክ፣ ፕላስቲክ	• እዞም ዝተጠቕሱ ካብ ከባቢ ህጻናት ምርሓቕ፣ኣብ ኢዶም ዝሕዝዎም ነገራት ብቀሊሉ ኣብ ኣፍ ዛኣቱ ክከዉን የብሉን ዕብይ ዝበለ ክከዉን ኣለዎ።
ካብ 9 ወርሒ ክሳብ 12 ወርሒ	• ብሓገዝ ጠጠው ምባል • ብዘይ ሓገዝ ኮፍ ምባል • ደቀቅቲ ነገራት ምሓዝ ምኽኣል • ምጥንቃቅ ወይ ምፍራሕ ካብ ነገራት • ንኩሉ ምትንካፍ • ቦታ ምልዋጥ: ኮፍ ምባል፣ ኣብ ኩሎም ኣርባዕተ፣ ጠጠው ምባል	ዘስክር	• ኣብ ናይ ገዛና ጣዉላ ከም ኣልኮል፣ መድሓኒታት፣ ናይ ጽሬት ንቅቀመሎም ፈሰስቲ፣ ፈውሲ ሓሳኹ፣ መርዛማት ኣትክልቲ ፣ ምጥቃም	• እዞም ዝተጠቕሱ ነገራት ካብ ህጻናት ዘርክብዎ ከባቢ ኣዚካ ምርሓቕ።
		ናይ ደገ ካብ ዝርከቡ	• ደቀቅቲ ነገራት(መልጎማት፣ መሳምር፣ መጻወቲ ኣቅሑት)፣ ንእሽቱ መግብታት ከም ፉል፣ ዕንባባ .... ወዘተ	• ደቀቅቲ ነገራት መጻወቲ ኢልካ ዘይምሃብ፣ ክርክብዎ ኣብ ዘይኽእሉ ምግባር
		ብኤሌክትሪክ ምሟት ወይ ምትሓዝ	• ሶኬታት፣ መሳርሕታት ዋየራትን፣ ዝተቐጸሉን ዘይምርካብ ፣ መባዝሒ	• እዞም ዝተጠቕሱ ኣብ ከባቢ ህጻናት ዘይምቕማጥ።
		ምሕራድ	• ዝሰበሩ፣ በላሕቲ መሳሪሕታት	• ካብ ከባቢ ህጻናት ምርሓቕ፣ ካብ ላዕሊ ናብ ነብሶም ዝወድቕ ነገራዝ ምእላይ።
		መኪና	• ምውዳቕ/ እቲ ህጻን ምስ ናይ መኪና መቐመጢ ምስዘይእሰር ይንቅጥቀጥ	• ንዕድመ ዝምጥን፣ ፍቓድ ዘለዎ ናይ መኪና መቐመጢ ምጥቃም፣ ምስ ዳሕረዋይ ናይ መኪና ኮፍ መበሊ ዝገጥም፣ • እቲ ህጻን ኣብ መኪና ንበይኑ ኣይትግደፍዎ
ኣብ ከባቢ 18 ኣዋርሕ ዕድመ	• ብዘይ ሓገዝ ምካድ፣ ደረጃታት ምድያብ፣ ንድሕሪት ምምላስ • ኣብ ናይ ደረጃታት መደገፊ ተደጊፉ ምውራድን ምድያብን • ኩባያን፣ ማንካን ምጥቃም ምጅማር • ኩሉ ንምጥዓምን ን ምትንካፍን ምህንጣይ	ምውዳቕ	• ደረጃታት፣ ናይ ኣስቤዛ መትሓዚ ዓራብያ፣ ኣቕሑ ገዛ፣ መስኮታት፣ ባልኮኒታት፣ ተደራራቢ ዓራት፣ ሸታሕታሕ ዘብል ምንጻፍ፣ መጻወቲ ቦታ	• መከላኸሊ ማዕጾ ናይ ደረጃታት፣ ናይ ድሕነት መስኮት፣ ኣብ ቅድሚ ባልኮኒ/መስኮት ወንበር ዘይምግባር፣ ሸተት ዘብል ምንጻፍ ዘይምጥቃም ፣ ሓደጋ ዘጉድል ኣቕሑት ሓዝ
		ምንዳድ	• ዉዑይ ማይ ቡንባ፣ ፎርኖ፣ ሩሱን ባዴላን/ድስትን፣ መስታረሪ ክዳን፣ዉዑይ ሃፋ ማይ፣ ዉዑያት ፈሰስቲ	• ን መብሰሊ/ፎርኖ መከላኸሊ መሳርሒ ምግዛእ፣መግቢ ክንሰርሕ ከለና እቲ መትሓዚ ንድሕሪት ምጥዋይ፣ ውዕይ ዝኾኑ ምግብታት ካብ ብቐሊሉ ዝርከበሉ ቦታ ክነርሕቖ ኣለና።
		ምጥሓል	• መሕጸቢ፣ መሐንበሲ፣ቀላይ፣ ባሕሪ። ወዘተ.........	• ንበይኖም ኣይትግደፍዎም፣ ብዝተኻእለ መጠን ምስ ማይ ኣፋልጥዎም
		ሕጽረት ትንፋስ	• ፕላስቲካት	• ክረኽብዎ ኣብ ዘይኽእሉ ምቕማጥ
		ናይ ደገ ካብ ዝርከቡ	• ደቀቅቲ ነገራት ኣብ (ኣፍ፣ እዝኒ፣ ኣፍንጫ...) ምእታው	• ደቀቅቲ ነገራት መጻወቲ ኢልካ ዘይምሃብ፣ ኣብ ኢዶም ዝሕዝዎም ነገራት ብቀሊሉ ኣብ ኣፍ ዛኣቱ ክከዉን የብሉን ዕብይ ዝበለ ክከዉን ኣለዎ።
24 ኣዋርሕ ዕድመ	• ነቲ ከባቢ ምርዳእ፣ምስትብሃል • ቀለልቲ ዝኾኑ ሓሳባት ምርዳእ	ዘስክር	• መድሓኒታት፣ ኮስሞቲክስ፣ ናይ ጽርየት መሳርሕታት፣ ፈውሲ ሓሳኹ፣ ፣ መርዛም ነገራት	• ኣብ ቀረባ ኣይተቀምጦ። እንተነኣሰ ክሳብ 1.60 ሜትር ቅመት ዘለዎ ቦታ ኣቀምጦ።
		ምንካስ	• ብ ናይ ገዛኻ ወይ ብናይ ካልኦት እንስሳ ዘቤት ምንካስ።	• ንበይኑ ምስ እንስሳት ኣይትሕደጎ፣ ብፍላይ ክምገቡ ከለዉ ከባቢኦም ኣኽብረሎም
ከባቢ 3 ዓመት ዕድመ	• ትሬቶታትን መዓጹን ምዕጻውን ምክፋትን • መትሓዝታት ምፍታሕ ከም ሻርኔራ ዝኣመሰሉ • ነኣሽቱ ዑንቁታት ኣብ ፈትሊ ምእታዉ ምኽኣል • ሕቶታት ምሕታት	ብኤሌክትሪክ ምሟት	• ዝተተሓሓዙ ናይ ኤሌክትሪክ መሳርሕታት፣ ዝተቓጸሉ ገመዳት ኤሌትሪክ/ዝተነቕሉ ናይ ኤሌትሪክ ገመዳት	• ገመዳት ናይ ኤለክትሪክ ካብ ሶኬት ምእላይ፣ ኣብ ቀረባ ዘይምቕማ-ት
		ምሕራድ	• ተሰበርቲ ወይ በላሕቲ ነገራት ፣ ዓጻዲት ሳዕሪ	• ቆልዑት ካብ ዝረኽብሉ ኣርሕቕ፣ ኣብ ርእሲ ህጻን ክወድቁ ዝክእሉ ኣቕሑ ኣርሕቕ
		መኪና	• እቲ ህጻን ኣብ ናይ መኪና መቀመጢ ብግቡእ እንተዘይተኣሲሩ ይወድቕ/ይንገጫገጭ	• ብዕድመ ዝምጥኑን ሊቾንሳ ዘለዎ ናይ መኪና መቐመጢ ምግባር፣ እቲ ህጻን ንበይኑ • ኣብ መኪና ኣይትግደፎ
4 ዓመት ዕድመ	• ን ኩሉ ነገር ንምፍላጥ ኣዝዮም ምህንጣይ • ዓበይቲ ይፈልዩን ንዕኦም ከመስሉ ምፍታን • ኩሉ ነገር ንበይኑ ምግባር ይደሊ	ደጋዊ ወይ ናይ ኣከባቢ ሓደጋታት	• ሊፍት፣ ጋራጅ፣ መንገዲ፣ መጻወቲ ሜዳ፣ መሐምበሲ	• ሓደገኛታት ዝኾኑ ነገራት ክንመክሮምን ክነግሮምን ኣለና • ኣቲ ዝጻወትሉ ከባቢ ወይ መሬት ተሪር ከይኮዉን ከነስተብህለሉ ኣለና ፣ ህጻናት ኣብ ጽርግያ ክጻወቱ ከለዉ ሕብርታት ዘለዎ ክዳን ክገብሩ ተመራጺ እዩ።
		ምውዳቕ	• መደያይቦ፣ መስኮት፣ ብራንዳ ወይ ባልኮን፣ ላዕልን ታሕትን ዓራት • ብሽክሌታ	• ደረጃታት ዕጾ፣ መስኮት ድሕንነቶም ሓልዉ፣ ኣብ ቅድሚ ብራንዳ ወይ ባልኮን ወንበር ኣይተቐምጥ፣ ዘየንሸራትት ምንጻፍ፣ ናብ መደያይቦ ምኻድ ምምሃር • ብሽክለታ ኣብ ዝሕዙሉ ግዜ መከላኸሊ ናይ ርእሲ ምጥቃም
		ምንዳድ	• ክብሪት፣ ላይተር፣ ሽምዓ፣ ርችት፣ እቶን፣ ብራድ፣መጥበሲ ስጋ	• ካብ 3 ዓመትን ፈረቓን ዕድመ ናይ ዘንዱዱ ኣካላት ክትምህሮምን ክርዱኦምን ከምዘለዎ ክትገብር ኣለካ።
		ምጥሓል	• ኣካላት ማይ፣ቀላጽ፣ ባሕሪ ፣ መሐመሲ ገንዳ ....ወዘተ	• ንበይኖም ኣይትግደፎም፣ ብዝተኻእለካ ምሕንባስ ኣምህሮም ከምኡ እዉን ኣብ ገዛና ማይ ዝመልኣ ወይ መሓንበሲ መዕጸዊ ግበረሎም።
5/6 ዓመታት ዕድመ	• ብብዝሒ ኣብ ነብሶም ምዉካል • ናይ ተሸከርካሪ ፍጥነት ኣይተዓቕኑ • ንዓበይቲ ምፍላጥ ከምኡ እውን ንዕዖም ምምሳል	ዘስክር	• ናይ ጽርየት መሳርሕታት፣ መድሓኒታት፣ ኮስሞቲክስ፣ ዓጋም፣ ፋንጋስ፣ ዝተበከሉ ነገራት	• ኣይተንጠልጥል፣ እንተንኣሰ 1.60 ሜትር ንላዕሊ ኣቀምጦ • ንደቅና ስለምንታይ እዞም ነገራት ከም ዘይ ንበልዖም ክነረድኦም ኣለና።
		ምንካስ	• ብ ናይ ገዛኻ ወይ ብናይ ካልኦት ሰባት እንስሳ ዘቤት ምንካስ።	• ንበይኑ ምስ እንስሳት ኣይትሕደጎ፣ ብፍላይ ክምገቡ ከለዉ ከባቢኦም ኣኽብረሎም።
		ብኤሌክትሪክ ምሟት	• ጸጉሪ መድረቒ፣ መጥበስን፣ ካልኦት ናይ ኤሌክትሪክ መሳርሕታትን	• ኣብ ዝጠልቀየ ክፍሊ ኤለክሪካዊ መሳርሒ ዘይምጥቃም፣ ዉሕስነት ዘለዎም ሶኬታት ምጥቃም፣ ኣብ ዘይንጥቀመሎም ግዜ ድማ ክነልዕሎም ኣለና።
		ምቑራጽ	• በላሕ ነገራት፣ ታኒካታት፣ ናይ ኣትክልቲ መቕረጽን መሳርሒ ሕርሻን	• ህጻናት ኣብ ዘይረኽብዎ ምቕማጥ።
		መኪና	• ምውዳቕ /እቲ ህጻን ኣብ ምቾው ናይ መኪና መቐመጢ ምስዘይጣበቕ ይንቅጥቀጥ	• ብዕድመ ዝምጥኑን ሊቾንሳ ዘለዎ ናይ መኪና መቐመጢ ምጥቃም፣ እቲ ህጻን ንበይኑ • ኣብ መኪና ኣይትግደፎ።

•ህጻናት ንበይኖም ክግደፉ የብሎምን
•ጽቡቕ ኣብነት ኩኑ
•ህጻናት ጽቡቅa ባህሪ ክርእዩ ከለዉ ኣድንቆምን ንገሮም

ማማይ ብፍጹም ክንቕነቕ የብሉን !

እዚ ተግባር’ዚ ጽንኩር ጉድኣት ሓንጎል ከስዕብ ይኽእል፣ ክሳብ
ልምሰት ወይ ውን ሞት ክብጻሕ ይከኣል።
ብምብካይ ማማይኩም ዶ ተረቢሽኩም፧
ኣብ ዓራት ኣደቂስኩሞ ትገድፍዎ ሽዑ እትኣምንዎ ሰብ ወይ ሞያተኛ
ትድውልሉ።

2018

ናይ ሆስፒታል ናይ ህጹጽ ሓደጋ ተሌፎን፧ 144

መደብ ምክልኻል
ሓደጋ ህጻናት

PIPADES

AVASAD - Association vaudoise d’aide et de soins à domicile
CRIPE - Centre de référence des infirmières petite enfance
rte de Chavannes 37
1014 Lausanne
021 623 36 28
info@pipades.ch

Tigrinya

ዕድመኦም 0 – 5 ዓመት

ኣብ ዝኾኑ ህጻናት ኣብ ገዛ
ክበጽሕ ዝኽእል ሓደጋ ምክልኻ

www.pipades.ch